

Pa Koriniti Momoe

Na Revangana na Leta

¹ Ara Paula, pana nyorogua tana Tamaza za soruziu i Jisu Karisito ko qa maka tinoni tagarunuqu tana za ara, beto i Sositenesi na taida aza za korapa suvere tavitiziu ara.

² Na leta ani za lao tadigamu na ekelesia tana Tamaza pa Koriniti. Gamu za kukudigamu ko na nana tinoni na Tamaza za gamu, beto ko gamu tavaliaso ura gamu kole maka tavitia i Jisu Karisito. Ko na leta ani za lao tugu vei tadiria doru tinoni qari varikamu doru ia ketakoi ko qari vatarazaea na nada Bangara i Jisu Karisito, aza na Bangara tadiria beto ko tadigami tugu vei.

³ Na variroqu varialona beto na bule tana Tamaza na Tamada beto na Bangara i Jisu Karisito mi somana tadigamu.

Na Paranga Leana ti Paula

⁴ Ara qa paranga leana lao tana qua Tamaza doru totozo ura aza za vadigamu na mana totonai gamu kole maka tavitia i Jisu Karisito za gamu.

⁵ Ura pana miu kole maka tavitia na Karisito za qu tavaizizongo pana doru zona za gamu- pana paranga beto pana gigalai.

⁶ Ko na bokaboka gamu izongoria gamu ria za uleni za na vavakatona na Karisito gami ule vadigamu gami za zozoto.

⁷ Ko za vei za kepore maka varivana tana Ongongu bu qaqqani gamu tonai gamu korapa adono

gelegeleni za na bola votuna na nada Bangara i Jisu Karisito.

⁸ Ko na Karisito tugu vei za mina vabageregamu pana miu rangerange tinganai mina kamua na vinabetona, ko mina kepore maka miu pake pana rane tana nada Bangara i Jisu Karisito.

⁹ Na Tamaza zake boka teteria nana paranga. Ko aza tugu za na Tamaza za sorugamu ko gamu makarai toa tavitia gamu za na Tuna na Tamaza, i Jisu Karisito na nada Bangara.

Na Varipikatai za Kole pa Ekelesia

¹⁰ Ka viza tavitiqu, qa tepa vitivitigamu ara pana izongona na nada Bangara i Jisu Karisito za gamu ko mu makarai suvere varikamu. Ko pana miu makarai suvere za muke okoto tapikapikata pana gotogoto minete, goto mu maka gu pana roquroqu beto pana uana.

¹¹ Qari tori ule valeleana vaniziu tu ria na tavitina i Koloe za na veveina na nominomi za korapa kole pa varikorapaimiu gamu, ka viza tavitiqu.

¹² Na ginguana qa paranga vei ari za ura gamu za gamu okoto mijatamiu kalena ko gamu okoto parangamiu tu. Maka za paranga, <<Ara ti Paula,>> za gua. Maka mule za paranga, <<Ara ti Apolosi,>> za gua. Maka goto za paranga, <<Ara ti Pita,>> za gua. Maka goto mule za paranga, <<Ara tana Karisito,>> za gua.

¹³ Koviria za gamu okoto pikapikatia pana okokoto minete gamu za maka Karisito gu! Ae vei, i Paula za ukedigamu pa korosi? Ba pana izongona i Paula za gamu tapaputaiso?

14 Qa paranga leana lao tana Tamaza ara ura kepore maka gamu za ba paputaisoia ara goto ari Kirisipasi beto i Qaiosi gu.

15 Ko kepore za maka tinoni mina boka paranga vei aza za tapaputaiso pa nizongoqu ara bi gua.

16 Koi dai, na tatamana tugu vei ti Sitepanasi za qa paputaisoia ara, goto kepore mule za maka gamu qa vakoinonogia vei ba paputaisoia.

17 Ura na Karisito zake garunuziu ara ko mana varipaputaiso goto qa tagarunu ko mana taraeni tu na nongoro leana. Ko qa tagarununi ara ko mana taraeni nake pana paranga gigalai tana tinoni za na nongoro, ura keta na nongorona na korosi tana Karisito mi tavakobakoba nana neqi.

Na Karisito na Neqi beto na Gigalai tana Tamaza

18 Ura na nongorona na Karisito za uke pa korosi za kepore zozoto veveina pana tadiria qari muma, ba tadigita taqe korapa taalo za na nongoro aza za na neqi tana Tamaza.

19 Ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,
 <<Ara mana piara pale za na gigalai tadiria na gigigalaidi,

beto na roverove tadiria na tinoni roverove
 mana tupele paledi ara,>> za gua.

20 Ko koviria pae za na tinoni gigigalai? Pae za na tinoni lugena pana Vavanau ti Moses? Pae za na tinoni pa kasia guguzu ani za boka vitivitigi pana variguadi na roverove? Na Tamaza za vata-dogoroni za na gigigalai tadiria na tinoni gigalai za na galegale pupugu gu.

21 Ura na Tamaza za gigalai jola ko za vei za mijatia aza za ria na tinoni pa kasia guguzu za marike boka gilagilani pana dia gigalai makadi ria na Tamaza. Ko za vei za aza tugu na nongoro za tagigala na goborona gami taraeni gami za mijata varoitia ko za aloria ria qari vazozoto.

22 Na tinoni Jiu qari tepai kaki roiti vari-vagabaradi tu beto mari vazozoto qari gua goto ria Qiriki qari nyaqoa na gigalai tu.

23 Goto gami za gami taraeni za na veveina tu na Karisito za tavauke pa korosi. Ko na non-goro aza za na patu varivatatumupa tadiria na Jiu beto maka zakaza gobogoborona tadiria na tinoni karovodi;

24 goto tadiria za kukuria na Tamaza, ria na tinoni Jiu beto na Qiriki, za na nongorona na Karisito za vatadogoroni za na neqi tana Tamaza beto na gigalai tana Tamaza.

25 Aza na roiti za roitini na Tamaza za vei maka zakazava duviduvilina pana dogodogoro tadiria na tinoni; ba na Tamaza za gigalai jolani na gigalai tadiria na tinoni. Beto aza za roitini na Tamaza za vei maka zakazava munyalana pana dogodogoro tadiria na tinoni; ba na Tamaza za neqi jolani na neqi tadiria na tinoni.

26 Ego, ka viza tavitiq, mu dogoria tu ae tinoni veveimiu za gamu totonai za kukugamu na Tamaza ko. Nake zokuna gamu za na gigalaimiu pana dogodogoro tadiria na tinoni pa kasia guguzu, nake zokuna gamu za na poreveveimiu, nake zokuna gamu za na podo lame veimiu pana tatamana poreveveidi.

27 Ba aza tugu na zakaza qari dogoro veini na

duviduvilina ria na tinoni pa kasia guguzu za mijatia na Tamaza ko za vakeadi ria na tinoni gigalaidi; beto ko aza tugu na zakaza qari dogoro veini kepore nana neqi ria na tinoni pa kasia guguzu za mijatia na Tamaza ko za vakeadi ria na tinoni neqidi.

²⁸ Beto ko aza tugu qari dogoro veini na lame veina pana tatamana nake poreveveina ria na tinoni pa kasia guguzu beto na zakaza qari tadogoro vagore pale ko na kepore zozoto veveidi qari guni za mijatia na Tamaza ko za vakepore veveini beto paledi ria qari tadogoro vei na poreveveidi.

²⁹ Ko za vei za pa moena na Tamaza za kepore maka tinoni mina boka vaqatani za ara qa poreveveiqu jola mina gua aza.

³⁰ Na Tamaza za na kutana na miu kole maka tavitia i Jisu Karisito, ko na Karisito za na tinonina na gigalai zozotona za vadigita na Tamaza. Beto ko pana roiti za roitini aza taqe tavatuvisi pa moena na Tamaza za gita, beto za pikata kaledigita nana tinoni beto za ruvatasita na Tamaza za gita.

³¹ Ko za vei za ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Na tinoni za nyorogua vaqata za mi vaqatani na veveina na Bangara,>> za gua.

2

Na Nongorona na Karisito za Tavauke pa Korosi

¹ Ka viza tavitiqu, ara tonai qa lame tadigamu za qake lame taraeni pana paranga vavagegoai

1:31 Jeremae 9.24; 2 Koriniti 10.17.

lavalavatadi babi pana gigalai koridi za na gigalai golomona na veveina na Tamaza.

² Ura ara qa vanyumu valeania pa roququ ko kepore mule za maka za qa nyorogua gilagilai tonai qa suvere tavitigamu gamu goto na veveina gu i Jisu na Karisito, aza na Karisito za tavauke pa korosi.

³ Ko ara tonai qa lame tadigamu za qa munyala, beto qa matagutu ko qa neqeneqere.

⁴ Ko na qua paranga beto na tarae za zake koko lame vei pana paranga gigalaidi ko vei ko bu vazozotoziu gamu qake gua, goto za tadogoro votu na zozotona ura na neqi tana Ongongu tana Tamaza za tabata votu.

⁵ Ko za vei za na rangerange tadigamu zake togaza pana gigalai tana tinoni goto pana neqi tu tana Tamaza.

Na Gigalai tana Tamaza

⁶ Ba maka gigalai tugu za gami vavakatoni gami pana tadiria qari matua pana rangerange. Ba na gigalai aza za nake gigalai tadiria pa kasia guguzu ani babi tadiria poredia neqi pana kasia guguzu ani, ria pala mari murimuri.

⁷ Goto gami za na gigalai tana Tamaza gami vavakatoni za aza na gigalai golomona tana Tamaza. Na tagolomo kolena aza ba na Tamaza za tori nguti vakolea tu tonai za oqoro taroiti na kasia guguzu ko na gigalai golomona za na valavatadagita za gua.

⁸ Kepore ria za poredia neqi pa kasia guguzu bari gilagilai na veveina za na gigalai golomona ani, ura vei bari gilagilaidia ria nari za barike vaukea ria pa korosi za na Bangara lavata.

⁹ Ba ari tori za gua vei tu za na Kutikuti Tabuna,
 <<Na zakaza zake dogoro kamua na mata
 beto zake nongoria na talinga,
 beto ko zake rove kamua pa roquna na tinoni,
 za aza tugu za vanaqiti vadi na Tamaza
 ria qari roquroqua aza,>> za gua.

¹⁰ Na Tamaza za garunia za na nana Ongongu ko
 aza za tori vakabere vadigita tu za na nana gigalai
 golomona. Ura na Ongongu za nyaqo votudi doru
 zakaza, tavitia vei tugu na zakaza koridi tana
 Tamaza.

¹¹ Ria na tinoni qarike gilagilai za doru veveina
 maka goto tinoni goto na ongonguna gu makana
 na tinoni aza za gilagilai. Ko za vei za doruna
 veveina na Tamaza ba kepore tugu maka za gilag-
 ilai goto na Ongonguna gu makana na Tamaza.

¹² Ba gita za nake ongongu tana kasia guguzu
 za taqe tekua goto aza tu na Ongongu za koko
 lame pana tana Tamaza, ko za vei za taqe gilagila
 valeanaria ria na varivana za vadigita na Tamaza.

¹³ Beto ko na varivana ari za gami vavakatodi
 gami nake pana varivagalai koridi tadiria na
 tinoni gigalai goto pana varivagalai tu tana On-
 gongu, tonai gami vilasa vakabereria ria na vari-
 vagalai zozotodi tana Ongongu.

¹⁴ Na tinoni zake izongia na Ongongu za zake
 boka tekuria ria na varivana tana Tamaza. Qari
 kepore veveidi zozoto pana tana ria beto zake
 boka dogoro vakabereria, ura na zakaza ria za
 qari boka tadogoro vakabere tonai za izongia gu
 na Ongongu na tinoni.

¹⁵ Na tinoni za izongia na Ongongu za boka dogoro vilotoria ae na poreveveidi vei doru zakaza, ba ria na goto tinoni za marike boka dogoro vilotia aza makana.

¹⁶ Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna,
 <<I zei za tori lugea mae tu za na roquna na Bangara?

I zei za tori vavanaua mae tu aza?>> za gua.

Ba gita za taqe tori izongia tu za na roquna na Karisito.

3

Na Nabulu tana Tamaza

¹ Ka viza tavitiqu, ara qake boka paranga veidigamu ria qari izongia na Ongonguna na Tamaza za gamu. Goto qa paranga veidigamu gu ria na tinoni za bangaradi na kasia guguzu ani, gamu vei ria qarike matua goto qari melalu pana dia toa tutina na Karisito.

² Ara qa vasusudigamu na meleke gu za gamu, nake ganigani mauruna, ura gamu oqoro pada ko muna ponyolia na ganigani mauruna za gamu. Ko za kamua koviria tugu ba gamu oqoro tugu boka ponyolia aza,

³ ura gamu korapa toani na uana tana tinoni pa kasia guguzu ani za gamu. Na toa varikonokono beto na varinominomi qari kole pa varikorapaimiu gamu qari uleni gu za gamu gamu korapa toani na uana tana kasia guguzu beto ko na toa tadiria na tinoni pa kasia guguzu za gamu.

⁴ Totonai za paranga maka, <<Ara ti Paula,>> za gua, goto maka mule za paranga, <<Ara ti

Apolosi,>> za gua, nari za gamu roiti vei vaputaputa na tinoni za toani na uana pa kasia guguzu za gamu.

⁵ Ko na za i Apolosi? Na za i Paula? Gami za na nabulu gu tana Tamaza ko gami tokadigamu gu ko gamu vazozotoa gamu za na nongoro leana. Ko gami za gami okoto roitini gu aza na roiti za iadigami na Bangara ko mami roitini za gudigami.

⁶ Ara qa umuma, i Apolosi za iuria na umuma, ba na Tamaza tu za vatoaria za na umuma.

⁷ Ko na tinoni za umuma beto na tinoni za iuria na umuma za nake poreveveidi, goto na Tamaza tu aza za vatoaria na umuma za na poreveveina.

⁸ Na tinoni za umuma beto na tinoni za iuria na umuma za qari varitoto gu. Ko pala mari okoto tekua tugu ari kori za na tabarana na dia roiti qari roitidi.

⁹ Ura gami za na tinoni gami makarai roiti tavia gu na Tamaza, goto gamu za na inuma tana Tamaza beto ko na rumu tana Tamaza.

¹⁰ Pana varivana za vaniziu na Tamaza za ara qa roiti vei maka tinoni balabalau roiti rumu ko qa vaturua ara za na kokovana, beto za kaki goto tinoni za qari lame jokai za na roiti. Ba doru tinoni za mari dogoro valeania za ae qari korapa roiti vei.

¹¹ Ura kepore mule za maka goto kokovana mina tavanyumu mule na veveina aza za tori tavanyumu tu, i Jisu Karisito.

¹² Kaki pala mari varoitiria pana roitina na rumu aza ria na zakaza poreveveidi vevei na qolo, na siliva, beto na patu poreveveidi; goto kaki za na zakaza nake poreveveidi vevei na suvege, na buruburu, beto na gazoro ukedi za mari varoitiria.

¹³ Na okokotodia roiti za mari okoto tadogoro votu, ura pana rane varituti za pala mari tabata vakaberedi gu ria na dia roiti. Ura pala mina votu tavitia na iku za na rane aza, ko na iku mina podekeria za doru okokoto roiti tadiria ko mina ule votuni ae roiti veveina aza.

¹⁴ Vei minake gania na iku za na roiti tana tinoni za roitini pana kokovana aza, nari za pala mina tekua tugu na tinoni aza za na nana pinia.

¹⁵ Goto vei mina gania na iku za na roiti tana tinoni aza, nari za aza minake teku pinia aza. Ba aza makana pala mina taalo, mina vei na tinoni za tasaputu votu pa iku.

¹⁶ Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za na zelepade madina tana Tamaza za gamu beto ko na Ongonguna na Tamaza za kole tadigamu.

¹⁷ Na tinoni za varipiariaini na zelepade madina tana Tamaza, za na Tamaza mina piaria tugu za na tinoni aza. Ura na zelepade madina tana Tamaza za na nana mijata kalena na Tamaza, ko gamu tugu za na zelepade madina tana Tamaza aza.

¹⁸ Muke vasianigo makamu ao na tinoni. Vei maka gamu bi rove veini za gigigalai pana dogodogoro tana kasia guguzu ani bi gua, nari za mi vei tu maka tinoni duviduvilina mae ko mi gigalai zozoto aza.

¹⁹ Ura na gigigalai tana na kasia guguzu ani za na zakaza kepore laona zozoto pana tana Tamaza. Ura ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<I Tamaza za vagonaria pana dia gigalai makadi ria na tinoni gigigalai,>> za gua.

²⁰ Beto ari mule za gua vei za na Kutikuti

Tabuna, <<Na Bangara za gilagilainana za na roqudi ria na tinoni gigigalai za qari kepore na veveidi,>> za gua.

²¹ Ko za vei za kepore za maka tinoni mi kemaradi za na veveidi na tinoni! Ura doru maka za za na miu ko na valeana betomiu gamu,

²² bi Paula bi Apolosi bi Pita babi na kasia guguzu, bi na toa babi na uke, bi na totozo koviria babi na totozo uka riza. Dorudi ari za na miu beto gu gamu,

²³ beto ko na nana na Karisito za gamu, beto ko na Karisito za na nana na Tamaza.

4

Na Tamaza za Kukugami ko Gami Nabuluni na Karisito

¹ Ko gamu na tinoni mu dogoro veidigami na nabulu tana Karisito gu beto na tinoni gami tavakopuni gu ko gami taraeni na gigalai golomona tana Tamaza gami.

² Ko maka zakaza poreveveina za tanyorogua tabata tadiria na nabulu za mari tinoni tarangedi ria.

³ Ba pana taqu za qake vaporeveveinaia za gamu babi ria na goto tinoni bari pituziu, beto ko makaqu ba qake pitu muleniziu tugu.

⁴ Kepore za maka sela qa gilagilaziu ba roitini, ba qake korapa paranga vei ko ara qa tuvizi qake gua za. Goto na Bangara tu za aza za kolenana nana tuvizina ko mina pituziu ara.

⁵ Ko za vei za muke tori roitini tu na miu varituti totonai za oqoro kamua na nana totozo totonai

mina lame na Bangara. Ko mina tolanga vavoturia pa kabekaberena aza ria na zakaza qari korapa tagolomo pa rorodomona beto ko mina vabola voturia ria na uana golomodi pa bulodi na tinoni. Ko totonai tu za mari okoto tekua ria na tinoni pana tana Tamaza tu za na vinalavata.

6 Ko pana laemiu gamu, ka viza tavitiqu, za qa vavapadadigami gami kori Apolosi ria na zakaza ari, ko gamu mu batia pana tadigami za na gINUANA na vavanau <<Muke tete jolani na pada za tapoja pana kutikuti,>> gami gua. Beto ko vei ko gamu ba muke varivagore lao lameni za na veveina gamu vaporeveveinia maka tinoni matamata goto maka gamu vagorea.

7 Ura gamuke poreveveina joladi ria na goto tinoni gamu. Na za mae za gamu izongia gamu vei za goto pana varivana za tori vadigamu tu na Tamaza? Bi julingai tu! Ego ko vei doruna gamu izongoria gamu za na varivana gu, nari na za laona gamu vaqavaqata kale pu vei nake varivana tu ria gamu izongoria?

8 Gamu roverove veidigamu gamu tori pote taluagemu tu za gamu! Gamu dogoro veidigamu gamu tori izizongomiu tu pana varivana tana Tamaza za gamu! Gami gami oqoro bangara goto gamu gamu dogoro veidigamu gamu tori bangaramiu tu! Ko ara qa nyoroguani tugu za bu bangara zozoto za gamu, ko gami ba bi boka somana bangara tavitigamu za gamu qa gua!

9 Ura ara qa rovea za na Tamaza za vadigami na tuturuna kepore veveina zozoto gami na tinoni tagarunumami ko gami vei ria na tinoni qari tapitu ko mari tavauke vakekea qari gua, ko gami

za na dia aauna ria na kasia guguzu, ria na mateana beto ria na tinoni.

¹⁰ Gami na tinoni duviduvilimami ura gami vazozotoa na Karisito, goto gamu gamu tavagigala pana miu tutina na Karisito! Gami na tinoni munyala, goto gamu na tinoni neqimiu! Gamu gamu tavabangara, goto gami gamike tavalavata!

¹¹ Za kamua tugu pana totozo ani za gami burana, gami kidepe, qari ruaja na mami pokon, gami tapoara vakekeea, gamike togaza pana maka ia,

¹² beto gami pavu taleni limamami makamami ko gami tekua na ganigani. Tonai qari poja taridigami na zakaza ikeredi ria na tinoni, nari gami tepe vadi na mana. Tonai qari aru vitivitigigami ura gami tutia na Karisito, nari gami peki gozororia tugu gami ria na vitigi ria.

¹³ Tonai qari poja vikevikeregami, nari za gami paranga varivaneqi gu gami. Ko za kamua pana totozo ani qari veidigami na nyanyao beto na pajidi doru manugu pa kasia guguzu za gami.

¹⁴ Ara qa kutia na leta ani nake vei ko ma vakeagamu gamu qa gua za, goto qa veidigamu na qua koburu qa roquroquria ko ma vatavagigalaria qa gua.

¹⁵ Ura vei bari zoku vitivitigi tu ria qari kopudigamu na totolidigamu za gamu, ba maka gu za na tamamiu gamu. Ura pana miu toa tutina na Karisito za ara gu za qa vei na tamamiu ko qa pogozo lame vadigamu na nongoro leana.

¹⁶ Ko qa tepe vitivitigigamu ko mu dogoro tutia gamu za na foa taqu.

¹⁷ Ko za vei vaputaputa aza za ara qa garunu laoni pana tadigamu i Timote, aza za vei na tuqu

qa roqua beto qa rangea pana toa tutina na Bangara. Ko aza za mina vanonogadigamu ria na qua uana pana toa tutina i Jisu Karisito. Ria na uana ari za qa varivagigalaidi pana doru ekelesia doru kota.

18 Kaki gamu za qari rove veini manake lame ovikigamu ara qari gua, ko qari vavalavatai.

19 Ba ara za nake zovaina beto za pala mana lao gu, vei mina nyoroguaniziu na Bangara ko mana lao. Ko tonai za mana dogoro votuni makaqu ara za nake paranga gu makana tadiria na tinoni vavalavatai goto na dia neqi tugu vei.

20 Ura na binangara tana Tamaza za nake zakaza za kole pana paranga, goto za kole pana neqi za tabata votu tu pana uana tadiria na tinoni.

21 Ko na za gamu nyoroguani? Tonai mana lame nari gamu nyoroguani mana pogozo taridigamu na piqolo, ba ma lame pana uana variroqu beto na momozona?

5

Na Toa Lulasana pa Ekelesia

1 Ego ko qari tori ule valeleana vaniziu tu ara za na toa lulasana za taroiti pa varikorapaimiu gamu, aza na toa ikikerena vei ria tu na tinoni karovodi ba barike roitini. Qari vavakato vaniziu za maka tinoni za puta tavitia na tinana vakarovo qari guniziu.

2 Ba gamu zake tana goregore tu na miu uana vavalavatai! Za pada bu takulangani tu gamu za na toa vei aza, beto na tinoni za roitini na roiti aza ba bu varijo pale pana miu varikamu.

³ Ara za qake suvere tavitigamu za gamu ba qa korapa tugu suvere tavitigamu pana qua roquroqu. Ko qa kale pu vei na tinoni za korapa tugu suvere tavitigamu ko qa tori pitua tu ara pana izongona na nada Bangara za na tinoni za roitini na roiti lululasana vei zana.

⁴ Totonai muna varikamu pana neqi ta nada Bangara i Jisu, ko ara tonai ba qa korapa suvere tavitigamu pa buloqu,

⁵ za mu loi lao vani i Setani za na tinoni vevei aza ko mi tapiara na tinina beto ko na ongonguna mi taalo pana rane varituti tana nada Bangara.

⁶ Nake leana za na vaqavaqata gamu roitini gamu. Gamu tori gilagilaimiu tu gamu za iapeki vavakovuruni palava gu ba za vakovuru vaovulia za na palava doruna.

⁷ Mu varijo paleni za na sela za vei na vavakovuruni palava leluna ko mu lioso valeana. Ko gamu za gamu tori vei tu na bereti nake kovuruna, ura na Karisiō makana za tori tavavavui tu aza na nada lami vavolo Alokata.

⁸ Ko ta toani za na vavolo Alokata ba take vatavitini na sela beto na roiti ikikeredi qari vei na bereti qari taroiti pana vavakovuruni palava; goto ta vatavitini tu na toa liosona beto ta pojai na zozotona, ari tu za na uana qari vei na bereti nake kovuruna.

⁹ Pana maka qua leta momoe qa kuti vadigamu za qa vavanaugamu ko muke nagoria ria qari toani na toa luldasana.

¹⁰ Ba nake vei ko ria doru tinoni lululasadi pa kasia guguzu ani, babi ria qari dogoro seidi na zakaza, babi na tinoni za iko ragatia nana zakaza na goto tinoni babi ria qari vatarazae tamaza

sekesekedi za qa guni ara. Ura muna taloi tu pa kasia guguzu ani ao beto za muna boka ukudi ria.

¹¹ Goto na veveina qa kuti vadigamu ara za muke nagoa za na tinoni za gigala muleni makana na tinoni tana Karisito aza za gua, ba beto za toani aza za na toa lulasana, za dogoro seidi na zakaza, za vatarazae tamaza sekesekedi, za varipoja vike-vikere, za tinoni bukubuku aruna, babi za iko ragaragatia nana zakaza na goto tinoni. Muke izongo tekuteku tavitia za na tinoni vevei aza.

¹² Nake qua totona ara ko mana tutidi ria pa peguruna na ekelesia, goto gamu tu za mu tutidi ria pa leona na miu ekelesia.

¹³ Na Tamaza tu mina tutidi ria pa peguruna, goto gamu za aza vei za pojai na Kutikuti Tabuna za: <<Mu varijo pale pana varikorapaimiu gamu za na tinoni za toani na toa lulasana,>> za gua.

6

Ria na Tinoni tana Karisito qari Varivalao Pa ia Varitutina

¹ Totonai maka gamu za kolenana maka nana nominomi lao tana maka turana pana tana Karisito, za kepore zozoto na nana totona ko mina pogozo laoni aza tana tinoni varituti zake gilagilai Tamaza ko mi pitu vadi za na nominomi aza. Na tuvizina za aza mi pogozo laoni tadiria na tinoni tana Tamaza ko mari vatuvezia za na varinominomi aza.

² Gamu tori gilagilaimiu tu gamu za ria na tinoni tana Tamaza za pala mari pitua na kasia guguzu. Ego ko vei na kasia guguzu tu ba muna pitua za

gamu, nari za na bokamiu vitivitigi gu za gamu ko muna tutidi za na tapata pekipekidi!

³ Gamu tori gilagilaimiu tu gamu za gita tana tutidi ria na mateana. Ko vei mina vei aza, nari za na bokada vitivitigi za gita ko tana tutidi ria na zakaza pa toa ani!

⁴ Ko vei bi kolenana za kaki tapata vevei ari, nari na za ginuana gamu vanyumudi ria na tinoni za kepore na dia tuturuna pa ekelesia?

⁵ Qa paranga vei ari ara ko qa vakeagamu ke! Ae vei, za kepore zozoto za maka tinoni pa varikorapaimiu gamu bi peki gilagilai kaki za ko bi boka vatuvizia maka tapata pa varikorapaidi ari kori tamatazi tana Karisito?

⁶ Ba ae za vei za ari kori tinoni tana Karisito qari varivalao pa ia varitutina? Beto ko aza za ikerena jola za ria tu na tinoni qarike vazozotoa na Karisito za qari pitua na miu varinominomi.

⁷ Ko na miu varivalao pa ia varitutina za tori uleni tu za gamu za gamu munyala zozoto. Ae za vei za gamuke boka dogoro vajola pale gu gamu za na sela qari roiti lameni ria na tinoni pana tamu? Ae za vei za gamuke boka vamalumugamu makamiu ko bari ikogamu?

⁸ Goto gamu za gamu roitini tu za na sela beto ko gamu ikoria tu ria na tinoni, ko tadiria na taimiu tana Karisito gu mule za gamu roiti vei.

⁹ Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za ria na tinoni ikikeredi za marike teku izongia za na binangara tana Tamaza. Keta mu siana! Ria qari toani na toa lulasana, ria qari vatarazae tamaza sekesekedi, ria qari barabarata, ria na marene qari varikeza lao lame makadi,

10 ria qari ikiko, ria qari dogoro seini maka zakaza, ria na tinoni bukubukudi, ria qari varipoja vikevikere, ria qari iko teku ragaragata za marike teku izongia na binangara tana Tamaza.

11 Ko kaki gamu za zara na tinoni veveimiu perangaina. Ba gamu tori tavarioso tu pana miu sela, gamu tori tavamadi tu, gamu tori tavatuvizi tu pana neqi tana Bangara i Jisu Karisito beto pana Ongonguna nada Tamaza za gamu.

Mu Vatarazaeni na Tamaza na Tinimi

12 Bi boka paranga za maka tinoni, <<Ara qa tavamalumuni ko mana boka roitidi gu doru zakaza qa nyorogua roitidi,>> bi gua. E, zozoto, ba nake doru zakaza za qari tokani na toa tana tinoni. Ara mana boka paranga gu, <<Ara qa tavamalumuni ko mana boka roitidi gu doru zakaza qa nyorogua roitidi,>> ba gua, ba ara manake vamalumia maka zakaza ko mina vapinauzuziu.

13 Bi boka paranga za maka tinoni, <<Na ganigani za nana na bori, beto na bori za nana na ganigani,>> bi gua. E, zozoto, ba na Tamaza mina piara betoria za ari kori doru. Na tinida za nake vavaroitina pana toa lulasana, goto pana vatarazaena tu na Bangara. Beto ko na Bangara tu za kopuni za na tinida.

14 Na Tamaza za vaturu mulea pana uke za na Bangara, ko gita ba mina vaturu mule gita tugu vei pana nana neqi.

15 Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za na tinimi za na kobu tinina na Karisito. Ko ae vei mana boka kobu tekua ara za maka kobu tinina na Karisito ko mana joka laoni mule pana tana maka tugele? Za tapata jola!

¹⁶ Ba gamu oqoro tu gilagilai gamu za na tinoni za joka laoni makana pana tana maka tugele za makarai maka tini tavitia tugu na tugele aza aza? Ura ari za tori paranga vakabere vei tu za na Kuttikuti Tabuna: <<Ari kori za mari makarai maka tinidi gu,>> za gua.

¹⁷ Ba na tinoni za joka laoni makana tana Bangara za za maka ongongu tavitia tugu na Bangara aza.

¹⁸ Mu ukuni za na toa lulasana! Doru sela qari roitini ria na tinoni za pa peguruna gu na tini, goto na tinoni za toani na toa lulasana za roiti ngangagulia na tinina makana.

¹⁹ Beko gamu tori gilagilaimu tu gamu za na tinimi za na zelepade madina tana Ongu Tabuna, aza za vadigamu na Tamaza ko za kole pana tadigamu. Ko gamuke izongo muledigamu makamiu za gamu,

²⁰ goto za tori vaivotudigamu tu na Tamaza pana tabara. Ko za vei za mu vatarazaeni na Tamaza za na tinimi.

7

Na Nanaza pa Kalena na Varielava

¹ Ego koviria mana uli laoria ara za na veveidi ria na zakaza gamu kuti lame vaniziu gamu. Na zakaza leana za na marene mike puta tavitia za na reko.

² Ba ura na toketoke pana toa lulasana za korapa neqi, ko za vei za na marene mi elava tekua tu ropi maka maqotana makana, beto ko na reko mi elava tekua tu ropi maka marenena makana.

³ Ko na tuvizina za na marene za mina vani na maqotana za na tinina makana, beto ko na reko za mina vani na marenena za na tinina makana.

⁴ Ura na maqotana za keporenana neqi ko mina lalaeni makana gu za na tinina makana, goto na marenena tugu vei mina somana lalaeni za na tinina. Ko na marenena ba za keporenana neqi ko mina lalaeni makana gu za na tinina makana, goto na maqotana tugu vei mina somana lalaeni za na tinina.

⁵ Muke varidaimiuni gamu kori tamabaragozo za na roiti tamabaragozo, goto pana miu makarai varivaego za muna boka varidaimiu mae iapeki totozo ko muna boka tapatianani na varavara. Ba pa liguna aza za mu varikamu soga mule za gamu kori. Pana zona vei aza za i Setani minake boka toketokegamu ura gamu gamuke boka aru muleni za na miu nyonyorogua.

⁶ Aza qa koni ule vadigamu ani za nake garunu, goto na vinamalumu gu.

⁷ Qa nyoroguani ara za gamu doru za bu suvere vei gu qa vei ara makaqu qa gua. Ba okokoto tinoni ko qari okotia tugu za na varivana za lame vei pana tana Tamaza, ko maka maka varivana tu za izongia goto maka nari maka goto varivana tu za izongia.

⁸ Ego tadigamu nake varielavamiu beto ria na naboko reko za qa paranga lao koviria: za leana jola za vei bu suvere maka vei qa vei ara.

⁹ Ba vei munake boka aru muleni za na miu nyonyorogua, nari za mu varielava gu. Ura aza za leana jolani mina kole vuruvurungu na nyonyorogua pa miu toa za mu varielava gu.

10 Ego tadigamu na tinoni varielavamiu za ara qa paranga vaneqineqidigamu, ko nake ara goto na Bangara tu: na reko mike loia na marenena.

11 Ba vei mina variloi pale tu za na reko, nari za mi suvere maka gu za na reko aza; ba vei minake vei za mi mule lao vamomozo gu tana marenena. Ego ko na marenene ba mike loia za na maqotana.

12 Ego pana tadigamu kaki mule za nake Bangara goto ara gu za ma paranga: bi vei maka tavitimiu pana tana Karisito za korapa suvere tavitia za na maqotana bike vazozotoa na Karisito babi qerani gu aza za mina suvere tavitia za na marenena bi gua, nari za na marenena mike loi pale aza.

13 Beto ko na reko za korapa suvere tavitia na marenena bike vazozotoa na Karisito babi qerani gu aza za mina suvere tavitia za na maqotana bi gua, nari za na maqotana mike loi pale za na marenena.

14 Ura na marenene za tavasomana pana puku tinoni tana Tamaza pana nana varielava lao tana maqotana, beto ko na reko zake vazozoto za tavasomana pana puku tinoni tana Tamaza pana nana varielava lao tana marenena. Goto bike vei za ria na tumiu za bari vei na koburu rodomo, goto aza za vei koviria za ria za qari tavasomana pana puku tinoni tana Tamaza.

15 Ba vei na kalena zake vazozoto za bi nyorogua taloinana, nari za loia ko mi taloi keninana. Totonai za na tavitimiu marenene babi na reko za zake tapiuni ko bi kole podeke aru varikamuni za na varielava aza, ba na Tamaza za tori kukugita tu ko tana makarai toani na toa bulebulena za gita.

16 Ao na reko, ae qu vei qu boka gilagilai tu ao za muna boka aloa na marenemu vei muna suvere tavitia? Ao quke boka gilagilai! Ao na marene, ae qu vei qu boka gilagilai tu ao za muna boka aloa na maqotamu vei muna suvere tavitia? Ao ba quke gilagilai tu!

Mu Toani na Toa za Nyoroguani na Bangara

17 Goto gamu doru za mu okoto toani na bok-aboka za vadigamu na Bangara, beto ko mu toa vei aza qu korapa suvere vei ao tonai za kukugo na Tamaza. Ani qa varivavanauni ara pa doru ekelesia

18 Na tinoni za tori tapobe tu tonai za kukua na Tamaza aza za mike podeke varijoa za na burina na pobe. Na tinoni zake tapobe tonai za kukua na Tamaza aza za mike podeke tapobe mutu.

19 Ura na pobe za kepore veveina beto nake tapobe ba za kepore tugu veveina, goto aza gu za poreveveina za na vatabena na garunu tana Tamaza.

20 Gamu doru mu toa vei aza gamu korapa toa vei tonai za kukugamu na Tamaza.

21 Ae vei qu korapa na pinauzu totonai za kukugo na Tamaza ao? Zake vei makaza zana. Ba vei muna boka taruvata ao, nari za mu varoitia za na toa taruvatana.

22 Ura na pinauzu za takuku ko za kole maka tavitia na Karisito za na tinoni taruvatana tana Bangara aza, beto ko na tinoni taruvatana za takuku ko za kole maka tavitia na Karisito za nana pinauzu na Karisito aza.

²³ Gamu za tori vaivotudigamu tu na Tamaza pana maka tabara. Ko muke vapinauzu muledigamu makamiu pana tadiria na tinoni.

²⁴ Ko, ka viza tavitiqu, pana okokoto toa gamu korapa toani tonai za kukugamu na Tamaza za ketakoi tugu za mu suvere tavitia na Tamaza.

Na Veveidi ria qari Oqoro Varielava beto ria na Naboko

²⁵ Ego na veveidi ria reko koregadi za kepore za maka garunu tana Bangara mana vadigamu, goto na qua roquroqu gu makaqu za ma vadigamu, ba pana variroqu varitokai tana Bangara qa boka tarange tugu ara.

²⁶ Totonai qa dogoro laoa ara za na totozo tapata taqe lugeria gita koviria, za qa rovea ara za leana jola za na tinoni mi suvere veinana tugu za korapa suvere vei koviria.

²⁷ Ae vei za tori pore tu na maqotamu ao? Ego vei muke podekia ko mu loia. Ae vei za oqoro pore maqotamu ao? Ego vei muke podekia ko mu nyaqoa maka.

²⁸ Ba vei bu varielava ao, za quke sela ao; beto ko vei bi varielava za maka reko koregana za zake sela aza. Ba ria qari varielava za pala mari gozororia na tapata pana toa tini, ko ara qa nyorogua vasaregamu pana tapata ria.

²⁹ Ka viza tavitiqu, na ginuana qa paranga vei ari za ura na totozo za papaka koviria. Ko podalai koviria za ria na marene za pore maqotadi za mari toa vei qarike varielava.

³⁰ Ria qari lukana kebokebo za mari toa vei ria qarike kebokebo, ria qari kuku qeraqera za mari

toa vei ria qarike qeraqera, ria qari vavai za mari
toa vei ria za kepore dia zakaza,

³¹ beto ko ria qari tapatianadi na zakaza pana
kasia guguzu za mari toa vei za kepore na dia
ginugua pana zakaza ria. Ura na kasia guguzu,
aza za korapa dogoro vei koviria, za minake kole
lalaonana.

³² Ara qa nyoroguadigamu ko buke tapiu pana
roqu totodi kaki tapatiana. Na marenene nake
varielavana za roqu totoni gu aza za na tapatiana
tana Bangara ura za nyorogua vaqerai aza za na
Bangara.

³³ Goto na marenene varielavana za roqu totoni
gu aza za na tapatiana tana kasia guguzu ura za
nyorogua vaqerai aza za na maqotana,

³⁴ ko na nana roquroqu za pikataori. Na reko
zake varielava babi na reko koregana za roqu
totoni gu za na tapatiana tana Bangara, ura za ny-
oroguani ko bi madi pana nana toa tini beto pana
toa ongongu za gua. Ba na reko varielavana za
roqu totoni gu za na tapatiana tana kasia guguzu,
ura za nyorogua vaqerai na marenena.

³⁵ Qa paranga veidigamu ari ara ura qa ny-
orogua tokadigamu. Qake korapa nyorogua
vadigamu na pogozo mamatana, goto vei tu ko mu
toani na uana tuvizina beto na leana beto ko muke
tumatumava vani na Bangara na doruna na miu toa
qa gua.

³⁶ Ego bi vei maka marenene za bike rove vagozo-
ria za na uana za toa laoni tana na reko koregana
za tavatiolata vani aza beto ko na nana nyony-
orogua za neqi viva ko za rovea na marenene aza
za bi varielava tu aza bi gua, za mi elavia gu za

na reko aza ko mi tutia aza vei za nyoroguani na marene aza. Zake sela za aza.

³⁷ Ba bi vei maka marene za rove valeanianana pa bulona makana ko minake varielava bi gua, ko za bokanana aru muleni za nana nyorogua, beto ko nake goto tinoni qari mijata vei vani goto pa bulona makana za mijata veini aza ko minake vagalea za na reko koregana za tavatiolata vani aza bi gua, nari za na roiti leana za roitini aza.

³⁸ Ko na marene za elavia na reko koregana za tavatiolata vani za roitini maka zakaza leana, ba na marene zake varielava za roitini maka zakaza leana jola.

³⁹ Na tiolata reko za zake taruvata ko bi varielava gottenana totonai za korapa toanana za na marenena. Ba vei miña uke za na marenena nari za taruvata aza ko miña boka elavia maka gotona aza vei za nyoroguani aza, goto na marene mi elavia za mi maka tinoni za tutia gu na Bangara.

⁴⁰ Ba na reko aza mina qeraqera jola vei mina suvere makana vei tugu za korapa vei koviria aza. Na qua roverove gu makaqu aza ba ara ba qa rove veiniziu za koleziu tugu na Ongonguna na Tamaza ara.

8

Na Veveidi na Masa qari Vavavuidi

¹ Ego koviria ma uli laoa ara za na veveina na masa qari tavavavui lao tadiria na beku. Taqe gilagilainada za gita doru taqe tori izongia tu na gigalai. Na gigalai za vapugeleni uana vavalavatai na bulona na tinoni, goto na variroqu za ovulia na toa ta goto tinoni.

² Vei maka tinoni bi rovea za gigalaini kaki zakaza aza bi gua, nari za oqoro tugu gilagilai aza za aza bi boka gilagilai.

³ Goto vei maka tinoni bi roquroqua na Tamaza, nari za na Tamaza za gilagilai tugu za na tinoni aza.

⁴ Ego ko koviria ma uli laoa za na veveina na ganiganina na ganigani za tavavavui lao tana beku. Taqe gilagilainada gita za na beku za na vinagilagilana na zakaza keporenana toa pa kasia guguzu, beto ko taqe gilagilainada za kepore mule za maka Tamaza zozoto goto aza tugu maka gu.

⁵ Ba vei bari koledia tugu ria na zakaza qari tagigala na tamaza pa noka babi pa pezo (ko ria na tinoni qari pojai za koledia tugu ria na tamaza beto zoku bangara qari gua),

⁶ ba pana tadigita za maka moqamoqazana gu za na Tamaza na Tamada. Ko na Tamaza aza tugu za vapodakaria doru zakaza beto ko aza gu za vadigita na toa. Ko maka gu za na Bangara i Jisu Karisito, aza pana tana qari tavapodaka ria doru zakaza beto ko gita za pana tana taqe izongoni za na toa.

⁷ Ba nake ria doru tinoni qari izongia za na gigalai matuana ani. Ria kaki tinoni za qari tori sirana tu vavatarazaea na beku perangaina, ko za kamua koviria za tonai qari gania za na ganigani za tavavavui lao ta beku nari za qari korapa tugu rove veini na ganigani za tavavavui lao tana beku aza. Ko na monanadi za munyala ko qari rove veini qari tavapajji ria tonai qari gania na ganigani vevei aza.

⁸ Ba na ganigani za minake valeleania na nada

baere lao pana tana Tamaza gita. Vei tanake ganigani za gita ba minake vaqaqanigita maka za, beto ko vei tana ganigani za gita ba minake vapugele nyonyoadigita maka za.

⁹ Ba mu balau keta na mua mijamijata qu taruvatani ko muna roitini mi valotua pa sela na tinoni za munyala pana rangerange.

¹⁰ Vei maka tinoni za munyala na monanana za bi batigo ao maka qu rove veinigo qu gigalai qu korapa ganigani pa leo zelepade tadiria na beku, nari za pala mina taarariani za na roquna na tinoni za munyala ani ko mina tekua za na ganigani za tavavavui lao tadiria na beku.

¹¹ Ko pana mua gigalai qu ngangagulia ao za na tinoni za munyala pa nana rangerange, ba aza tugu za maka taimu za lagere ukeni na Karisito aza.

¹² Ko tonai qu roiti laoni na sela tadiria na taimiu beto qu vapalekia na monanadi, nari za qu roiti laoni tugu na sela tana Karisito za ao.

¹³ Ko za vei za vei bi na ganigani za bi valotua na taiqu ara, nari za ara manake izongo gani sogai ara za na masa, ko make valotua pa sela za na taiqu.

9

Aza za Tavamalumuni na Tinoni Tagarununa beto nana Roiti

¹ Na tinoni taruvataqu ko mana boka vei aza za nyoroguaniziu na Bangara ara. Maka tinoni tagarunuqu ara! Qa batini mataqu ara i Jisu na nada Bangara! Ko gamu tugu za na vuana na qua roiti qa roiti vani na Bangara ara!

² Vei ria na goto tinoni barike dogoro veiniziu maka tinoni tagarunuqu ara, ba pana tadigamu za ara gamu dogoro veiniziu tugu maka tinoni tagarunuqu ara. Ura na veveimiu gamu gamu kole maka tavitia na Bangara za uleni gu za ara za maka tinoni tagarunuqu.

³ Ani za na qua naqenaqe muleniziu tadiria qari nyorogua pitu vilotoziu ara.

⁴ Ae vei zake garo za gami mami taiani ganigani na buku za na roiti ninabulu gami roitidi?

⁵ Ae vei zake garo za gami babi tokaria ria na maqotamami tonai babi rerege, qari vei ria kaki tinoni tagarunudi, ria na taina na Bangara beto i Pita?

⁶ Ba ae vei gami kori Banabasi gu makamami za mami roiti tu pa limamami beto za mami tekua aza mami toani?

⁷ Na solodia zake tabara muleni makana pana nana roitina. Na tinoni za umuma za pala mina somana teku tugu za pana vuana na qurepi za umadi. Ba i zei mae za kopudi na sipi beto kepore tugu iapeki meleke bi tekua pana nana sipi?

⁸ Nake kilu veveidi na zakaza pana uana tadigita tinoni za mana pojaria ara, ura na Vavanau za tori uledi tu za ari.

⁹ Na takuti kolena pana Vavanau ti Moses za ari za gua vei, <<Muke piko ngujupukua na okesen tonai za korapa tete voravoragaria na kiko, ko mi boka ganiganigana,>> za gua.

¹⁰ Ko na veveidagita za pojai aza? E, na laedagita tugu za takuti aza, ko na tinoni za varoitiria na manugu qari ragataria na geligelina beto na

tinoni za lokelokete za mari roiti pana roverovena pala mari somana izongia ria za na vuana na umuma.

¹¹ Ko gami za gami tori umani tu tadigamu za na kiko pana Ongongu, ko na sogana za nake zavana mami abua tugu gami tadigamu za kaki zakaza pana toa tini.

¹² Vei ria kaki za bari dogoro veini na dia tuvizina ko mari somana izongo tekudia pana tadigamu bari gua, nari za garo vitivitigi gu za gami tu za na mami tuvizina ko mami vei.

Na mami tuvizina gu za babi boka tekua gu pana tadigamu gami za kaki zakaza varitokai, ba gamike izongo vei gami. Goto gami pogoso golomoria gu gami doru takulanga ko vei ko mamike suqutia na reregena na nongorona na veveina na Karisito gami gua.

¹³ Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za ria na tinoni qari roiti pa zelepade za pa zelepade tugu qari tekuni za na dia ganigani, beto ko ria qari tapatianadi na varivana vavavui za pa varivana tugu ria qari tekuni za na iadi.

¹⁴ Ko pana zona vei tugu aza za na Bangara za varigarununi ko ria qari taraeni na nongoro leana za mari toa tugu pana nongoro leana.

¹⁵ Ko na qua tuvizina gu ba boka roiti vei ara ba qake izongo roiti vei ari ara. Ko koviria ba qa korapa kutiria ara za na veveidi ari nake vei ko koviria ma boka izongia za na varitokai tadigamu qa gua za. Zake leana tugu za ba uke taleni ara za na ginuana vei bake izongia maka varitokai tadigamu; ba ara vei bake boka vaqtani za na veveina qa tarae galegaleni na nongoro leana nari

za ba ukequa gu ba za leana jola.

¹⁶ Kepore na qua totona ko mana vaqatani ara za na veveina ara qa taraeni na nongoro leana. Ura na Tamaza tu za garunuziu ara ko qa tarae. Ko ma gozoriagequ tu na takulanga ara vei manake taraeni na nongoro leana!

¹⁷ Vei ba roitini ara pana qua mijamijata makaqu za na roiti ani, nari za ara ba boka adonia za na tabara. Ba qa roiti nake pana qua mijamijata makaqu ara, ura na Tamaza tu za garununiziu za na vareregena na roiti ani.

¹⁸ Ko na za tu za na tabara taqu za vei? Ani gu za na tabaraqu ara: tonai qa taraeni na nongoro leana za qake tepani tabara ara za na roiti aza, ko na qua tuvizina za ba tatoka ara ba ara qake vei tonai qa taraeni na nongoro leana.

¹⁹ Na tinoni taruvataqu ko nake pinauzu tadiria na tinoni ara, ba ara qa vapinauzuziu makaqu lao pana tadiria doru tinoni ko vei ko ma aburia za ria zoku tinoni qa gua.

²⁰ Pana tadiria na Jiu za ara qa toa vei tugu ria na Jiu, ko ma boka aburia ria na Jiu qa gua. Ko ara makaqu za qake kole pana totoli tana Vavanau ti Mosese, ba pana tadiria qari tatotoli pana Vavanau ti Mosese za ara qa toa vei tugu ria, ko vei ko ma aburia ria qa gua.

²¹ Ko pana tadiria na tinoni karovodi ria qari kole pa peguruna na Vavanau tadiria na Jiu za ara qa suvere vei tugu maka tinoni ria ko qake tutia na Vavanau tadiria na Jiu. Qa roiti vei ari ara ko ma aburia ria na tinoni karovodi qa gua. Ba nake vei ko ara qa suvere pa peguruna na vavanau tana Tamaza za, goto qa tuti zozotoa ara za na vavanau

tana Karisito.

²² Tonai qa suvere tavitiria ria qari munyala pana dia rangerange za ara ba qa munyala tugu, ko vei ko ma aburia ria qari munyala qa gua. Qa suvere vei tugu qari okokoto suvesuvere vei ria na doru tinoni ara, ko vei ko ma aloria za ria kaki qa gua.

²³ Dorudi ari za qa roitidi ara ko vei ko ma vareregia na nongoro leana, beto ko ara ba somana izongia tugu za nana mana qa gua.

²⁴ Gamu tori gilagila valeaniamiu tu gamu za pana varivoze abutu za zoku ria qari somana varivoze abutu, ba maka moqamoqazana gu za tekua na pinia. Ko za vei za gamu mu abutu vei na tinoni mi tekua na pinia za gua.

²⁵ Doru tinoni leleo qari varipera viviva za qari tuti pulisiria za na vavanaudi na leleo. Qari roiti vei ria ko qari tekua za na pinia pala mina manyao gu, ba gita tu za taqe korapa roiti ko tana tekua aza mina kole jola.

²⁶ Ko za vei za ara qake abutu ilalo lao lame, beto ko qake vei na tinoni bokeseni za kole gumagumai na galegale kota gu.

²⁷ Goto qa vapatukuria beto qa kopuni za na tiniqu ko za vatabeziu vei na qua pinauzu, ura keta pa liguna ma taraeni na nongoro leana nari za ao quke pada miguniziu na Tamaza qa gua.

10

Na Vinabalauna na Vatarazae Beku

¹ Qa nyoroguani ara ko mu vakoinonoria gamu, ka viza tavitiqu, za ae qari vevei ria na boko tamada nada tite qari tutia i Moses pa moa. Ria

doru za qari takopu pa kauruna na gavu beto ria
doru za qari karovo valeania za na Kolo Jemere.

² Ko ria doru za qari vei na tinoni za tapaputaiso
pana gavu beto pana kolo ko qari makarai tutia i
Mosese ria.

³ Beto ko ria doru qari gania za maka moqaza
ganigani pana ongongu

⁴ beto ko ria doru qari bukua maka moqaza
buku pana ongongu. Ko ria doru qari makarai
buku pana patu ongongu aza za tutiria. Ko na patu
aza na Karisito.

⁵ Ba pa liguna tugu qari vei zara ba na Tamaza
zake qeradi ria zokudi, ko za vei za vaapaparia
doru kota pa qega za na kobukobu tinidi.

⁶ Ego ko doru zakaza qari gozororia ria ari za na
vavapada vinabalau tadigitu ko take ekekanaria
na roiti ikikeredi, vei qari vei ria na tinoni rari.

⁷ Beto muke vatarazaeria na beku, vei qari
vei ria kaki tinoni totonai, ko ari za gua vei za
na Kutikuti Tabuna, <<Ria na tinoni qari nyumu
tekutekugedi beto qari bukubukugedi beto qari
turu peka valulasa,>> za gua.

⁸ Gita take somana roiti valulasa, vei qari vei ria
kaki totonai ko za vei za pana maka lolola rane
gu za ari ka rabete kue vuro tinoni za qari uke
kizukizu.

⁹ Beto take podekia na Karisito za gita, qari vei
ria kaki qari podekia na Bangara totonai ko za vei
za vaukeria na dole.

¹⁰ Beto take kole qumiqumi za gita, vei qari vei
ria kaki totonai ko za vei za vaukeria na mateana
varivuke.

¹¹ Ego ko ria doru zakaza ari za qari gozororia ria ko na vavapada, beto ko qari takuti vagore ko na vinabalauda gita. Ura gita za taqe korapa toa pana totozo tonai za korapa tata lame za na vinabetobetona.

¹² Ko za vei za na tinoni za rove veini makana za tori turu vamauru tu aza bi gua, za mi dogoro valeania keta mi lotu.

¹³ Doru podeke gamu gozororia za na veveidi qari tori gozororia tu ria na tinoni. Ba na Tamaza zake boka tetea nana paranga, ko minake vamalumu laogamu ko bu tapodeke jolani na miu boka za gamu. Goto tonai mina lame za na podeke za aza mina vadigamu na neqi ko muna boka vangaju paleni, ko mina vadogorodigamu na zona votuvotuna.

¹⁴ Ko za vei zara za, ka viza qua baere leana, mu ukuni gamu za na vavatarazae beku.

¹⁵ Qa paranga veidigamu na tavagigalamiu ara za gamu, ko mu dogoro vilotia makamiu aza qa pojai ara.

¹⁶ Tonai taqe buku pana kapa taqe varoitia pana vavolo tana Bangara beto ko taqe paranga leanani tana Tamaza, nari za taqe makarai somana pana orunguna na Karisito za gita. Tonai taqe kipai ko taqe tekua gita za na bereti, nari za taqe makarai somana pana tinina na Karisito za gita.

¹⁷ Ura maka gu za na batu bereti, ko gita doru za taqe makarai teku pana maka batu bereti gu.

¹⁸ Mu dogoria tu na tututi tadiria na tinoni Izireli ko! Ria qari gania na varivana za tavavavui za qari somana tugu pana vavavui za taroiti pana ia vavavuina.

19 Ko na za gINUANA za aza qa korapa pojai ara? Na ganigani za tavarivana lao tana beku za kolenana na poreveveina? Babi na beku za kolenana na poreveveina?

20 Dai! Aza qa pojai ara za na zakaza qari tavavavui pana ia vavavuina tadiria na tinoni rodomo za qari tavavavui lao tadiria na tomete ikikeredi, nake tana Tamaza. Ko ara qake nyoroguadigamu ko bu makarai somana tavitiria ria na tomete za gamu.

21 Muneke boka bukua na kapa tana Bangara beto bu bukua mutugu na kapa tana tomete za gamu. Muneke boka makarai teku pana tevolo tana Bangara beto bu teku mutugu pana tevolo tana tomete za gamu.

22 Ba ae vei taqe nyorogua vatagigiria gita za na Bangara? Ae vei taqe rove veini taqe neqi jolani aza za gita?

23 Bi boka paranga za maka tinoni, <<Ara qa tavamalumuni ko mana boka roitidi gu doru zakaza qa nyorogua roitidi,>> bi gua aza. E, zozoto, ba nake doru zakaza za qari tokani na tinoni. Ara mana boka paranga gu, <<Ara qa tavamalumuni ko mana boka roitidi gu doru zakaza qa nyorogua roitidi,>> ba gua ara, ba nake doru zakaza za qari variovulu.

24 Gamu doru muke kole nyaqoa gu na miu nyorogua makamiu, goto mu dogoria tu vei na nyorogua tadiria na goto tinoni.

25 Gamu tavamalumu gu za gamu ko muna boka ganiria gu za na za bi tavavai pa ia qari vavaidi na masadi na manugu. Ba muke pavu nanaza vilovilotoni za na veveina na ganigani

aza za tavavavui lao mae tana beku, ura keta mu vatakulangia na monanamiu.

²⁶ Ura <<na nana na Bangara za na pezo beto doru maka za qari surana pa pezo.>>

²⁷ Vei maka tinoni zake gilagilai na Bangara za bi soru laodigamu pana maka vavolo za gamu ko bu malumu lao, nari za mu tekua gu za na ganigani za tavatana pa moemiu. Beto muke pavu nanaza vilovilotoni na veveidi za na ganigani ura keta mi vatakulangia na monanamiu.

²⁸ Ba bi vei maka za bi pojadigamu gamu ari bi gua vei, <<Na ganigani ani za tori tavavavui lao mae tu tadiria na beku,>> bi gua aza, nari za mu roquroqua na tinoni za ule veini vadigamu aza beto keta mu vatakulangia na monanana maka, ko muke tekua za na ganigani aza.

²⁹ Ba nake monanamiu makamiu gamu za qa korapa pojai ara, goto na roquna tu na goto tinoni. Ura kepore laona za na tinaruvata taqu mina tapitu pana monanana na goto tinoni.

³⁰ Vei ba paranga leanani ara za na gequ ganigani, nari na za ginuana qari poja vikevikereniziu tu ara ria na ganigani qa tori paranga leanani tu?

³¹ Ego ko bu ganigani, bu buku, babu roiti za gamu, za mu roitidi za dorudi pana valavatana na Tamaza.

³² Mu toani na uana vei munake vavotua kaki tapata tadiria na Jiu, bi tadiria na tinoni karovodi babi tadiria na ekelesia tana Tamaza,

³³ vei qa roiti vei ara. Ara qa podekia ko ma vaqueraria doru tinoni pana doru zona qa gua ko qake nyaqoa gu za aza vei za leana gu taqu. Goto

qa nyaqoa tu za aza vei za leana tadiria na zoku tinoni, ko mari boka taalo qa gua.

11

¹ Mu dogoro tutiziu ara maka moqaza podeke vei ara qa dogoro tutia na Karisito.

Na Veveina na Vapaena na Batu pa Totozo Vatarazae

² Qa vatarazaegamu ara za gamu ura gamuke mumadi ria na toa beto na uana taqu, beto ko gamu aru tamanaria ria na uana tututi qa vakarovo vadigamu ara.

³ Ba qa nyoroguadigamu ko mu gilagila valeania za na batuna na marenene na Karisito, na batuna na reko za na marenena, beto ko na batuna na Karisito za na Tamaza.

⁴ Na marenene za udea na batuna tonai za varavara babi tonai za ule votuni na nongoro tana Tamaza za vakepore veveinaia na batuna.

⁵ Ba na tiolata reko zake udea na batuna tonai za varavara babi ule votuni na nongoro tana Tamaza za za vakepore veveinaia na batuna. Za varitoto vei tugu bi tavadaradalu za na batuna aza.

⁶ Ura vei minake udea na reko za na batuna makana, nari za mi lomoto paleni tu ropi na vurunguna. Ba vei mina maka zakaza varivakeana za na reko za lomoto babi vadadalua na batuna, za ego mi udea ropi za na batuna.

⁷ Na marenene za minake udea za na batuna, ura aza za na kirena beto na malakapina na Tamaza. Ba na reko za na malakapina na marenene.

⁸ Ura na marenene za zake taroiti pana reko, goto na reko tu za za taroiti pana marenene.

⁹ Beto ko nake marene za za tavapodaka vani na reko, goto na reko tu za za tavapodaka vani na marene.

¹⁰ Ko zara za vei za na reko za mina udea tugu za na batuna ko na vinagilagilana na nana neqi, ko ria na mateana mari boka gilagilai za na reko aza za izongia za na neqi aza.

¹¹ Ba pana tana Bangara za na reko za zake pikata kalenana pana tana marene, beto ko na marene za zake pikata kalenana tana reko.

¹² Ura na reko za za taroiti pa marene, ba na marene za podo lame vei gu tana reko. Ko ari kori doru za qari koko lame vei gu tana Tamaza, vei gu qari vei doru zakaza.

¹³ Mu rove pikatia moko makamiu. Ae vei na tuvizina gu ko zake varivakea za na reko minake pavu udea na batuna tonai mina varavara lao tana Tamaza?

¹⁴ Na uana kolena taña tinoni za uleni za vei na marene mina vakakazia na vurunguna za vari-vakea aza,

¹⁵ ba vei maka reko za bi vakakazia na vurunguna za aza za vanivani aza. Ura na Tamaza za vani na vurungu kakaza aza ko na udena na batuna.

¹⁶ Ba vei kaki tinoni za barike valeania za na zakaza qa korapa pojai ara ani, nari za aza gu ma pojai ara za kepore mule za maka goto tuti babi gilagilai gami babi ria na ekelesia tana Tamaza.

Zake Tatuti Valeana na Vavolo ta Bangara

¹⁷ Pana vavanau mana paranga vaneqineqidigamu koviria za ara qake vatarazaegamu za gamu, ura totonai gamu

varikamu za nake valeania na goto tinoni za gamu roitini gamu goto na ikikerena tu.

¹⁸ Momoe za, tonai gamu varikamu vei na ekelesia za gamu za qa tori nongoroni tu ara za koledia za kaki varipikatai pa varikorapaimiu makamiu. Ko qa nyoro vazozotoa tu ara za na vavakato aza.

¹⁹ Ura mari koledia tugu ria na varipikatai pa varikorapaimiu ko vei tugu za mari boka tadogoro pikata ria qari turu vanabu pana podeke.

²⁰ Totonai gamu varikamu za gamu, za nake vavolo ta Bangara za gamu tekua.

²¹ Ura tonai gamu tekuteku za gamuke vari-adono goto gamu okoto rajamiu tu, ko kaki za qari korapa burana goto kaki za qari tori buku vadigeredi tu.

²² Kue qokolo! Za kepore na miu rumu ketakoi gamu tekuteku na buku za? Ba ae vei, gamu vase-pore veveinaia gamu za na ekelesia tana Tamaza ko gamu vasearia ria za keporedia maka zava? Na za gamu rove veini gamu pala mana pojadigamu ara? Pala mana vatarazaegamu? Dai, na veveina ani za ara qake izongo vatarazaegamu za gamu!

Na Vavolo ta Bangara

(Matiu 26.26-29; Maka 14.22-25; Luke 22.14-20)

²³ Ura ara qa teku vakarovia pana tana Bangara za aza qa vakarovia tadigamu. Na Bangara i Jisu, za pana bongina za tagabala kana aza, za tekua za na bereti.

²⁴ Ko pa liguna za paranga leanani na Bangara, za kipai aza za na bereti beto ari za gua vei, <<Ani za na tiniqu aza tadigamu. Mu roitini ani na vinaroquroququ ara,>> za gua.

²⁵ Pana zona vei mutugu aza, za pa liguna na tekuteku za tekua aza za na kapa beto ari za gua vei, <<Na kapa ani za na vinaego koregana tana Tamaza za tavanyumu vamauru pana orunguqu ara. Doru totozo muna bukua, za mu roitini pana roquroququ ara,>> za gua.

²⁶ Ko doru totozo muna tekua za na bereti beto muna bukua za na kapa, nari za gamu ule votuni gamu za na uke tana Bangara tinganai mina mule lame aza.

Mu Tekua na Vavolo ta Bangara pana Uana za Garo

²⁷ Ko za vei za na tinoni za tekua na bereti babi za bukua na kapa tana Bangara pana uana zake garo, za vakepore veveinaia aza za na tinina beto na orunguna na Bangara ko za sela.

²⁸ Ko za vei za gamu mu okoto dogoro viloto muledigamu mae makamiu, beto za mu tekua za na bereti beto mu bukua za na kapa.

²⁹ Ura na tinoni zake dogoro gigalia za na ginuana na tinina na Bangara tonai za tekua na bereti beto za bukua na kapa, nari za teku beto za buku tarini makana za na varituti tana Tamaza.

³⁰ Ko za vei aza za zokuna gamu za qari munyala, qari mo beto kaki qari tori uke tu.

³¹ Ba vei tana pitu muledigita mae za makada, nari za na Bangara minake pitugita.

³² Ba na Bangara za tonai za pitugita za vatavagigalagita, ko vei ko take somana tapitu tavitia na kasia guguzu za gua.

³³ Ko zara za vei za, ka viza tavitiyu, totonai mu varikamu ko mu tekuteku mu gua, za mu variadono.

34 Na tinoni za burana za mi tekuteku nana mae tu pa ruma mae, ko tonai mu varikamu za mike roitini kaki uana pala mina gozoroni aza za na varituti tana Tamaza. Ego ko na veveidi kaki ginugua za totonai tu mana lame za pala mana vavanaudigamu na veveidi.

12

Ria na Varivana tana Ongu Tabuna

1 Ego na veveidi ria na varivana tana Ongongu za, ka viza tavitiqu, ara qake nyoroguadigamu ko bu suvere kole rurura pana kalena aza.

2 Gamu tori gilagilaimiu tu gamu za totonai gamu korapa toani na toa karovona perangaina za gamu tatoka vapiru za gamu ko gamu vatarazeria ria na beku kepore dia toa.

3 Ko za vei za ara qa nyoroguadigamu ko mu gilagilai gamu za kepore za maka tinoni za tatoka pana Ongonguna na Tamaza mina paranga <<I Jisu mi taleveleve!>> mina gua, beto ko kepore za maka tinoni mina paranga <<I Jisu za na Bangara>> mina gua vei minake tatoka tana na Ongu Tabuna aza.

4 Ego qari okokoto ria na varivana, ba maka moqaza Ongongu gu za valameria za dorudi.

5 Qari okokoto ria na roiti ninabulu, ba maka moqaza Bangara gu za tanabulu.

6 Qari okokoto ria na bokaboka pana roiti ninabulu, ba maka moqaza na Tamaza gu za vadi na bokaboka ria na tinoni ko qari boka roiti.

7 Qari okoto taiani ria doru tinoni za na vatadogorona na somana tana Ongongu ko ria doru pa ekelesia mari tatoka.

⁸ Tana maka na Ongongu za vani na bokaboka ko za paranga votuni na paranga tavagigalana, goto tana maka goto za maka moqaza Ongongu tugu aza za vani na bokaboka ko za paranga votuni na paranga gigalaina.

⁹ Tana maka za maka moqaza Ongongu tugu aza za vani na rangerange, goto tana maka goto za maka Ongongu tugu aza za vani za na varivana pana varisalana.

¹⁰ Tana maka na Ongongu za vani na bokaboka pana roitidi na roiti varivagabaradi, tana maka goto za vani na bokaboka ko za ule votuni na nongoro tana Tamaza, tana maka goto za vani na bokaboka ko za dogoro pikataria na ongongu ikeredi na leadi, tana maka goto za vani na bokaboka ko za parangani na paranga gotona, beto tana maka za vani na bokaboka ko za boka ruvatia na ginguana na paranga gotona.

¹¹ Ba ria dorudi ari za aza tugu maka moqaza Ongongu za roitidi, ko aza tu za okokoto ia veidi aza za nyoroguani aza ria na tinoni.

Maka Tini ba Zoku Okokoto Kobukobu Tinina

¹² Na tini tinoni za maka gu ba za zoku okokoto kobuna. Ko za zoku okokoto kobuna za na tini ba maka tini gu aza. Ko na Karisito ba za maka moqaza podeke vei tugu aza.

¹³ Ura maka Ongongu gu taqe tapaputaisonko maka tini gu za gita doru, bi tinoni Jiu babi na tinoni karovodi, bi pinauzu babi na tinoni taruvatana. Beto ko gita doru za na Tamaza za vadigitaka maka moqaza Ongongu gu.

¹⁴ Ura na tini za nake maka kibu tini gu, ba zoku okokoto kobukobu tini tu.

¹⁵ Vei bi paranga za na nene, <<Ara za nake lima, ko za vei aza za nake tana na tini ara,>> bi gua, nari za ba nake pana ginugua vei aza za na nene za nake nana na tini.

¹⁶ Beto bi paranga za na talinga, <<Ara za nake mata, ko za vei aza za nake tana na tini ara,>> bi gua, nari za ba nake pana ginugua vei aza za na talinga za nake nana na tini.

¹⁷ Vei na tini doruna za bi galegale mata gu, nari za ae mina vei mina boka nongonongoro? Vei na tini doruna za bi galegale talinga gu, nari za ae mina vei mina boka omomanga?

¹⁸ Ba na Tamaza tu za vakoleria pana tini ria na kobukobu tini, ko za vakole veidi tugu aza za nyoroguani aza.

¹⁹ Vei bi galegale maka kibu tini gu za na tini, nari za pala mina kepore za na tini!

²⁰ Goto qari zoku ria na kobukobu tini ba maka gu za na tini.

²¹ Ko na mata minake boka paranga lao vei ari tana lima, <<Kepore mua varitokai ao ko qake nyoroguanigo!>> minake gua. Beto na batu minake boka paranga lao vei ari tana nene, <<Kepore mua varitokai ao ko qake nyoroguanigo!>> minake gua.

²² Goto ria tu na kibu tini qari dogoro vei qari munyalala za taqeke gona paledi.

²³ Beto ko ria tu na kobukobu tini qarike loka poreveveidi za taqe vaporeveveinaria, ria na kibu tini qarike tavavotu goboro za taqe pokopoko vapae valearia,

²⁴ ko taqe kopu madimadi valeana joladi ria na kobukobu tini qarike kilu tavapae. Ba na Tamaza

tu za aru varikamu veini zara za na tini ko qari tavaporeveveina ria na kobukobu tini qarike loka poreveveidi,

²⁵ ko mi kepore za na varipikatai pana tini, goto ria doru okokoto kobuna za mari makarai varikopu valeana.

²⁶ Ko vei bi gozoria na vitigi za maka kibu tini, za doru kibu tini za qari makarai vitigi tugu. Vei bi tavatarazae za maka kibu tini, nari za doru kibu tini za qari makarai qeraqera tugu.

²⁷ Gamu za na tinina na Karisito ko na okokoto kobukobuna aza za gamu.

²⁸ Ko na Tamaza za tori vakoleria tu pana ekelesia ria, momoe na tinoni tagarunudi, vinaori ria qari ule votuni na nongoro tana Tamaza, vinaue ria na tinoni varivagigalai, beto ria qari boka roitidi na roiti varivagabaradi, ria qari izongia na varivana varisalana, ria na tinoni varitokai, ria na tinoni totoli, ria qari izongia na varivana ko qari boka parangani na paranga gotona.

²⁹ Ba nake ria doru za na tinoni korokorotai. Nake ria doru za qari ule votuni na nongoro tana Tamaza. Nake ria doru za qari varivagigalai. Nake ria doru za qari boka roitidi na roiti varivagabaradi.

³⁰ Nake ria doru za qari izongia na varivana varisalana. Nake ria doru za qari izongia na varivana ko qari boka parangani na paranga gotona. Nake ria doru za qari ruvaruvatia na paranga gotona.

³¹ Gamu gamu nyaqo vitivitigiria ria na varivana poreveveidi, ko ara ma vadogorodigamu ropi maka zona aza za vavagua jola vitivitigi.

13

Na Variroqu

¹ Vei ba parangani tu ara za na okokoto paranga tadiria na tinoni beto tadiria na mateana, ba bake izongia ara za na variroqu, za ara qa vei gu maka lomoto aeana za kegala varivaduvili babi na belo za rengana varivaduvili gu ara.

² Beto vei ba izongia tu ara za na bokaboka ko ba boka ule votuni ara za na nongorotana Tamaza beto ba gilagilaria ara ria doru gigalai paed i beto doru gotogoto gigigalai, beto ko vei ba izongia tu ara za na rangerange neqina jola ko ba boka varijoa tu ara za na kubo, ba vei bake izongia ara za na variroqu, nari za ara za na kepore veveiqu.

³ Vei ba variadi tu ara ria doru zakaza qa izon-goria, beto vei ba vamalumia tu ara za na tiniyu ko bi tavurungu pale tu, ba vei bake izongia ara za na variroqu, za ara za kepore maka za mana vagavoria.

⁴ Na variroqu za adono vamomozo beto za valeana lao tana goto tinoni. Na variroqu zake konokono beto zake vaqata babi vatarazae muleni makana.

⁵ Na variroqu zake toani na uana zake leana pana tana goto tinoni. Na variroqu zake tutia nana zona makana, zake oqanai korakora ko na varipera paranga, babi puku tutini na sela tana goto tinoni.

⁶ Na variroqu zake qerani na ikerena, goto za qerani na zozoto.

⁷ Na variroqu za pogoso golomoria na vitigi doru totozo, za rangerangenana doru totozo, za

adono gelegelenana doru totozo, beto za vangajunana doru totozo.

⁸ Na variroqu za kepore na vinabetona. Koledaria na bokaboka tadiria qari ule votuni na nongoro tana Tamaza, ba pala mari murimuri gu ria. Koledaria na bokaboka tadiria qari parangani na paranga gotona, ba pala mari nogoto gu ria. Kolenana za na varivana pana gigalai, ba pala mina murimuri gu aza.

⁹ Ura na nada bokaboka pana gigalai za na kobuna gu beto na nada bokaboka pana ule votuna na nongoro tana Tamaza za na kobuna gu.

¹⁰ Ba totonai mina lame aza za okoto nari za aza na kobuna za mina murimurinana.

¹¹ Totonai na koburuqu ara za qa paranga vei maka koburu, qa roquroqu vei maka koburu beto qa roverove vei tugu maka koburu. Totonai qa tinoni lavataqu ara za qa loi paledi ara ria na toa koburu.

¹² Ura koviria za aza taqe batia za vei na gavugavuna gu paleona na gelasi, ba pala tana variizumata tari zozoto za tonai tana batia aza. Koviria na kobuna gu qa gilagilai, ba pala za mana gilagilai na okotona, mina okotona vei za gilagila veiniziu na Tamaza ara.

¹³ Ego ko ari kue zakaza ari za qari kole koviria: na rangerange, na totoravuzu, beto na variroqu, ba na poreveveina jola ria ari za na variroqu.

14

Na Paranga Gotona beto na Ule Votuna na Non-goro tana Tamaza

¹ Na variroqu za mu nyaqo vitivitigia ko mu tekua gamu. Mu nyorogua vitivitigidi tu gamu

ria na bokaboka tana Ongongu, ba aza za leana jola za vei ko mu izongia za na bokaboka pana ule votuni na nongoro tana Tamaza.

² Ura na tinoni za parangani na paranga gotona za paranga lao nake tadiria na tinoni goto tana Tamaza tu. Ura kepore za maka tinoni bi gilagilai za na manugu za pojai, goto za pojaria ria na gigalai paedi tana Ongongu.

³ Ba na tinoni za ule votuni na nongoro tana Tamaza za paranga lao tadiria na tinoni ko za ovuluria, za vamaururia, beto za vamanotoria ria na tinoni.

⁴ Na tinoni za paranga pana paranga gotona za ovulia makana gu, ba na tinoni za ule votuni na nongoro tana Tamaza za ovulia za na ekelesia.

⁵ Ara qa nyoroguadigamu za gamu ko bu parangani na paranga gotona; ba aza za poreveveina jolani aza za ara qa nyoroguadigamu gamu ko mu ule votuni na nongoro tana Tamaza. Na tinoni za ule votuni na nongoro tana Tamaza za poreveveina jolani na tinoni za parangani na paranga gotona. Goto vei mina kolenana tu za maka mina boka ruvatia za na paranga gotona, nari za mina boka taovulu za na ekelesia doruna.

⁶ Ego ko, ka viza tavitiqü, vei ba lame tadigamu ara ko ba parangani na paranga gotona, nari za ae vei pala muna tatoka tugu za gamu? Kepore tugu ke! Goto vei tu ba pogozo lame vadigamu kaki nongoro za vadogoroniziu na Tamaza babi na gigalai babi na nongoro tana Tamaza babi kaki varivagigalai, nari za pala muna boka tatoka za gamu.

⁷ Ko ria tu na zakaza leleona vei na ivivuna babi

na suki, ba vei marike tanongoro pikata ria na kilodi nari ae mari vei mari boka gilagilai ria na tinoni za na kera za taleleo.

⁸ Beto bi vei na tinoni za ivua na kuvili za bike vaqovaqoro pikapikata valeania za na kuvili, nari i zei mina kole vatanani za na varipera.

⁹ Ko gamu ba za maka moqaza podeke vei tugu aza. Vei bu paranga pana paranga gotona zake kabere na ginguana, nari za marike boka gilagilai ria na tinoni za na ginguana na manugu za tapoja. Ura na miu paranga qari maragutu goboro gu pana galegale kota.

¹⁰ Koledia ria na zoku okokoto mamalaingi paranga pa kasia guguzu, ba ria doru za kole betoria na ginguadi.

¹¹ Ko vei manake gilagilai ara za na ginguana na mamalaingi paranga za tapoja, nari za ara za qa vei na tinoni karovoqu tana tinoni za paranga beto ko na tinoni za paranga ba za vei na tinoni karovona tugu pana taqu.

¹² Ko gamu ba za maka moqaza podeke vei tugu aza. Ko gamu za gamu podeke nyaqo vitivitigiria ria na bokaboka za variadi na Ongongu, ko za vei za mu podepodeke vitivitigi ko mu varoiti zoku-zokuria gamu ria na varivana qari boka ovulia na ekelesia.

¹³ Ko zara za vei za, na tinoni za paranga pana paranga gotona za mi varavara tepai na neqi ko mi boka ruvatia za na manugu za pojai.

¹⁴ Vei mana varavara pana paranga gotona ara, nari na ongonguqu za varavara ba na roquu zake tatoka.

¹⁵ Ego ko na zava tu ropi za mana roitini ara?

Ara mana varavara pana ongonguqu beto mana varavara tugu vei pana roququ. Ara mana kera pana ongonguqu beto mana kera tugu vei pana roququ.

¹⁶ Vei totonai muna paranga leana lao tana Tamaza pana ongongumu gu, nari za na tinoni peguruna za somana pana varikamu za ae mina vei beto mina boka paranga <<Agua!>> pana mua paranga leana? Ura aza zake izongo vagilagilai aza gamu pojai.

¹⁷ Ura ao na mua paranga leana lao tana Tamaza za leana vavagua, ba na goto tinoni zake izongo taovulu podeke.

¹⁸ Qa paranga leana laoni ara tana Tamaza za ara qa joladigamu gamu pana parangana na paranga gotona za gamu.

¹⁹ Ba pana varikamu tana ekelesia za ara qa nyorogua parangadi na paranga qari kabere na giniudi tonai ma vagigalairia na tinoni qa gua. Ura ka lima paranga qari kabere vei zara za qari poreveveina joladi ari ka manogaputa vuro paraña pana paranga gotona.

²⁰ Ka viza tavitiq, muke koburu pana miu roquroqu. Mu vei na melalu pana roiti ikikeredi, ba pana miu roquroqu za mu vei na tinoni matuana.

²¹ Na takuti kolena pa Kutikuti Tabuna za ari za gua vei,

<<Mana varoitiria ria na tinoni qari parangani na paranga gotona

beto ko pana beruberudi ria na tinoni karovodi za mana parangaria ara ria na qua tinoni.

Ba mana vei tugu ara ba pala mari daidia vatalinga lame taqu ria,>> za gua za na Bangara.

22 Ko na paranga gotona za na vinagilagila nake tadiria na tinoni qari vazozoto, ba tadiria tu na tinoni qarike vazozoto. Goto na varivana ule votuni na nongoro tana Tamaza za nake tadiria na tinoni qarike vazozoto, ba tadiria tu na tinoni qari vazozoto.

23 Ko tonai bi varikamu za na ekelesia doruna ko bari okoto parangani na paranga gotona ria doru, ko vei ria na tinoni pegurudi babi ria na tinoni qarike vazozoto ba bari luge lame ketakoi, nari za pala mari poja veidigamu ari ria, <<Qokolo, qari vakamudi na tuturu za ari!>> mari gudigamu.

24 Ba vei ria doru za bari ule votuni na nongoro tana Tamaza ko bi luge lame za maka tinoni zake vazozoto babi na tinoni peguruna, nari za pala mina taudukuni aza za doruna za nongoria. Doru zakaza za nongororia za mari pitua aza,

25 ria na roquroqu golomodi pa bulona za mari tapoa votu, ko pala mina todongo gore ko mina vatarazaea aza za na Tamaza beto za ari mina gua vei, <<Zozoto! Na Tamaza za somana tadigamu pani!>> mina gua.

26 Ego ko, ka viza tavitiqu, ko na za tu ropi za mi taroiti? Totonai mu lame varikamu pana vatarazae za maka mi kerani maka kera, maka mi varivagigalaini maka za, maka mi uleni maka nongoro za vatadogoroni na Tamaza, maka mi parangani na paranga gotona, beto maka mi ruvatiia na paranga gotona. Doru zakaza za mu roitidi

pana ovuluna na ekelesia.

²⁷ Vei bari paranga pana paranga gotona za kaki, nari za kori gu babi minake jolani kue za mari okoto paranga varituti, beto maka goto tinoni za mi ruvaruvata.

²⁸ Ba bi vei kepore za maka mina boka ruvaruvata, nari za na tinoni za paranga pana paranga gotona za mi nogoto gu paranga pa varikamu goto mi parangia makana gu beto mi paranga lao tana Tamaza gu.

²⁹ Ego ari kori babi kue ria qari taiani na nongoro tana Tamaza za mari paranga, goto ria kaki za mari pitua aza qari pojai ria.

³⁰ Ba vei maka ria qari nyumu pana varikamu za bi tekua za maka nongoro za lagere vei tana Tamaza, nari aza na tinoni za korapa paranga za mina nogoto gu.

³¹ Ura gamu doru muna boka varivana totozo pana ule votuna za na nongoro tana Tamaza, ko ria doru za mari gigalai beto ria doru mari taparanga vaneqi.

³² Na tinoni za ule votuni na nongoro tana Tamaza za mi kopuni na varoiti valeania nana varivana,

³³ ura na Tamaza za nake Tamaza za valamea na toa varivarirurana goto na suvesuvere maka beto na bule.

Aza za vevei pana dorudi na ekelesia tadiria na tinoni tana Tamaza,

³⁴ za ria na reko za mari nogoto gu pana totozo varikamu. Ura ria za qarike tavamalumu ko mari paranga, goto mari suvere vapekai vei aza za pojai na Vavanau ti Moses.

³⁵ Vei bi koledia za kaki zakaza bari nyorogua gilagilai na veveina ria na reko, nari za pa ruma tu mari nanazadi na marenedi. Ura za vari-vakea jola za maka tiolata reko mina paranga pa varikamu tana ekelesia.

³⁶ Na paranga tana Tamaza za zake pidoko koko lame vei gu pana tadigamu, beto ko nake pana tadigamu gu makamiu za lao kamu za na paranga aza!

³⁷ Vei maka tinoni za bi rovea za aza za maka tinoni za boka ule votuni na nongoro tana Tamaza bi gua babi rove veini za izongia na varivana tana Ongongu bi gua, nari za mi gilagila valeania aza na manugu qa korapa kuti laoni ara pana tadigamu za na garunu tana Bangara.

³⁸ Na tinoni zake dogoro gigalia za na garunu ani nari za na tinoni aza ba zake tadogoro gigala tugu.

³⁹ Ko, ka viza tavitiq, mu nyaqo vitivitigia gamu za vei ko mu ule votuni na nongoro tana Tamaza, beto muke suquturia ria na tinoni qari parangani na paranga gotona.

⁴⁰ Ba doru zakaza za mu roitidi pana zona tu-vizidi beto na uana leana.

15

Na Turumule tana Karisito

¹ Ego, ka viza tavitiq, koviria qa nyorogua ule vadigamu mule za aza tugu na nongoro leana qa tori ule vadigamu tu, ko na nongoro leana tugu aza za gamu tori teku vakatapia tu beto ko ketakoi tugu za turu vamauru za na miu rangerange.

² Aza za na nongoro leana qa taraeni ara tadigamu, ko gamu za aza tugu za alogamu vei

muna aru tamana vamauria aza. Goto vei munake vei nari za na miu rangerange za na goborona gu.

³ Qa vakarovo lao vadigamu ara aza na nongoro leana qa tekua ko na poreveveina jola ani: na Karisito za uke paeni nada sela ko za gore votu aza vei za takuti pana Kutikuti Tabuna,

⁴ ko za tagolomo beto ko za turu mule pa vinaue rane aza vei tugu za takuti pana Kutikuti Tabuna,

⁵ beto ko za bola votu pana ti Pita beto za tadi ari doru ka manogori tinoni tagarunudi.

⁶ Beto za bola votu tadiria jola lima gogoto nana sepele pana maka totozo, ko zokudi ria za qari korapa suveredia gu, goto kaki za qari tori uke tu.

⁷ Beto za bola votu ti Jekopi beto za tadiria doru tinoni tagarunudi.

⁸ Ko na vinabetona zozoto, za bola votu pana taqu, ara qa vei na melalu za podo tonai za oqoro tata kamua nana popu okotona ko qake kamua na tuturuna tadiria doru tinoni tagarunudi.

⁹ Ura ara za na kepore veveiqu zozoto gamiria na tinoni tagarunumami, ko nake padaqu ko mana tagigala maka tinoni tagarunuqu ara, ura ara za qa ngangangulia na ekelesia tana Tamaza.

¹⁰ Ba pana variroqu varialona tana Tamaza za ara za aza ara koviria, ko na nana variroqu varialona aza za vaniziu ara za nake goborona. Ba ara tu za qa pavu taleni joladi ria doru tinoni tagarunudi, ba nake pana qua boka za qa vei, goto na variroqu varialona tu tana Tamaza za somana pana taqu.

¹¹ Ko bi ara ba tarae velavelani za babi ria bari taraeni, ba ani tugu za na nongoro gami tarae

velavelani ko gamu ba aza tugu za gamu vazozotoa.

¹² Ego ko na nongoro za tatarae za na Karisito za tori turu mule tu pana uke, ko ae za vei za kaki gamu za qari pojai za ria na tinoni ukedi marike turu mule qari gua?

¹³ Ba vei ria na tinoni ukedi za marike turu mule, nari za na Karisito ba zake tavaturu mule tugu za vei.

¹⁴ Ko vei bike turu mule tugu na Karisito, nari za na nongoro gami taraeni gami za na goborona gu beto ko na rangerange tadigamu za kepore vagizona.

¹⁵ Beto ko mina vei za gami gami tabata votu gu za gami sekesekeni za na veveina na Tamaza, ura gami gami vavakatori za na Tamaza za vaturu mulea na Karisito pana uke gami gua. Ba vei bi zozotona za ria na tinoni ukedi za marike tavaturu mule, nari za na Tamaza ba zake vaturu mulea ropi na Karisito.

¹⁶ Ura vei ria tinoni ukedi za marike tavaturu mule, nari za na Karisito ba zake turu mule tugu za vei.

¹⁷ Ko vei bi zozotona zake tavaturu mule na Karisito, nari za na miu rangerange za na goborona za gamu beto ko gamu za gamu korapa pinauzu gu pana neqi tana sela za gamu.

¹⁸ Ko mina vei za ria qari vazozotoa na Karisito beto ko qari tori uke tu za qari uke manyao gu za vei.

¹⁹ Bi vei bi pana toa gu ani makana bi tokadigita za nada totoravuzu tana Karisito, nari za pada tugu ko tana vei na tinoni za varivaroquroqu vitivitigi pa kasia guguzu ani za gita.

20 Ba na zozotona na Karisito za tori tavaturu mule tu pana uke, ko aza za na vua moedi* ria qari tori uke tu.

21 Ura taqe gilagilainada gita za pana roiti tana maka tinoni za luge lame vei za na uke, ko pana zona vei tugu aza za pana roiti tana maka goto tinoni mule za mari tavaturu mule pana uke ria na tinoni.

22 Ko maka moqaza podeke vei pana dia kole maka ti Adama za dorudi za qari uke, nari za pana dia kole maka tana Karisito za dorudi za mari tavatoa mule.

23 Ba ria na okokoto tinoni za mari tavatoa mule pana dia varitutina tu. Na Karisito za tavaturu mule momoe vei na vua moena, beto za ria za izongoria aza za mari tavaturu mule tonai mina mule lame aza.

24 Beto za mina lame za na vinabetobetona na kasia guguzu totonai mina vakilasaria za dorudi na bangabangara beto dorudi na neqi beto na viva, beto za mina vakarovo laoa tana Tamaza na Tamada za na binangara.

25 Ura na Karisito tu za mina Bangara tinganai na Tamaza mina vakilasaria ria doru nana kana beto ko mina vakole kaurairia tana Karisito.

26 Na kana vinabetobetona mina tavakilasa manyao za na uke.

27 Ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<I Tamaza za tori vakoleria tu za doru zakaza pa kauru nenena,>> za gua. Ba totonai za paranga <<doru zakaza za qari tavakole pa kauruna aza>>

* **15:20** Na gINUANA aza na vua moedi ria qari tori uke tu za na Karisito za za turu mule momoe pana uke, ko za vei za gita ba taqe gilagila valeania za na Tamaza pala mina vaturu mule veidigita tugu za veini na Karisito.

za gua, nari za na kaberena gu za pana paranga <<doru>> zake tavasomana na Tamaza, aza za vakoleria doru zakaza pa kauruna na Karisito.

²⁸ Ba totonai doru zakazava za qari tori tavakole kaurai tu pana tana Karisito, nari za na Karisito makana, na Tuna, za mina vakole kauraia makana tana Tamaza, aza za vakoleria doruna zakaza pana kauruna na Tuna. Ko na Tamaza za mina Bangara betodi dorudi.

²⁹ Ego, goto ae vei ria na tinoni qari tapaputaiso vadi ria qari tori uke tu? Na za qari rove veini pala mari vapodoa ria? Bi vei ria na tinoni ukedi za marike tavaturu mule zozoto, nari za ae za vei ria na tinoni ria ko qari tapaputaiso vadi tu ria na ukedi?

³⁰ Ko vei marike tavaturu mule ria na tinoni ukedi, nari za gami za ae za vei ko za on-gongugami na tapata doru totozo?

³¹ Ka viza tavitiqu, tata gu ba gozoria ara doru rane za na uke! Na uana vavalavatai qa izongia ara pana veveimiu gamu tonai taqe somana kole maka tavitia na Karisito Jisu nada Bangara za roiti veiniziu ko qa ule votu vaneqineqini ani!

³² Na za ropi qa vagavoria ara tonai qa taleria ara ria na tinoni pa Episasi qari vei na manugu made nenedi pirudi qari varivarivai. Vei ria na tinoni ukedi za marike tavaturu mule nari za <<Aria guropi ko ta kole ganiganigada beto ta kole bukugada gu, ura uka tana ukenada gu.>>

³³ Muke vamalumuria ria na tinoni ko mari valoposogamu: ria na baere ikeredi za qari ngangagulia na uana leadi.

34 Mu mule lame pana miu roquroqu tavagigalana beto mu nogoto toadi na uana ikikeredi. Ura kaki gamu za gamuke gilagilai na Tamaza, ko na padamiu muna keani tugu gamu za vei aza.

Na Tini za Tavaturu Mule pana Uke

35 Ba pala mari nanaza ria kaki, <<Ae mari tavaturu mule vei ria na tinoni ukedi? Ae tini vevei za mari izongia ria?>> mari gua.

36 Ao na tinoni rururamu! Totonai qu umani pana pezo za maka kiko, za uke mae tu aza beto za pidoko.

37 Beto aza qu umani za nake suvege tinina aza mina vevei tonai mina lavata zae, goto na kiko galegalena gu na vuiti babi kaki goto kiko za qu umani.

38 Ba na Tamaza tu za vani na tinina na veveina za mijatia aza za na kiko aza, ko na okokoto kiko za vani na goto tinina makana.

39 Na tinidi doru zakaza toadi za qarike varivaritoto. Kolenana za na tini tinoni, za goto tu za na tinidi na manugu mademade nenedi, goto tu za na tinidi ria na manugu tatava, beto goto tu za na tinidi na igana.

40 Koledia za na tinidi na zakaza pana oka beto koledia za na tinidi na zakaza pa pezo. Ba na batabata leadi na tini pana oka za maka, beto na batabata leadi na tini pa pezo za maka goto tu.

41 Na batabata leana na tapo za maka, na batabata leana na popu za goto tu, beto na batabata leadi ria na seru za maka goto mutu. Ko ria na seru gu ba za gotogoto tu na batabata leadi.

42 Ko zara mina vei za tonai mari turu mule ria na tinoni ukedi. Na tini za tagolomo za vei na kiko

za boka nyabo uke, ba na tini mina tavaturu mule za minake uke.

⁴³ Na tini za tagolomo za na batibati ikerena, ba tonai mina tavaturu mule za mina batabata leana. Aza za tagolomo za munyala, ba tonai mina tavaturu mule za mina kolea na neqi.

⁴⁴ Na tini za tagolomo za na masa norungu, ba totonai mina tavaturu mule na tini ongongu aza. Za kolenana za na tini masa norungu, ko na tini ongongu ba za kolena tugu.

⁴⁵ Ko za vei za ari za gua vei za na Kutikuti Tabuna, <<Na tinoni momoe i Adama za na tini tinoni toana,>> za gua; ba na Adama vinabetobetona za na Ongongu varivatoana.

⁴⁶ Nake toa ongongu za lame momoe, ba na toa tini mae tu, beto za lame liguligu za na toa ongongu.

⁴⁷ Na tinoni momoe za taroiti pana kavuru pezo, ko na koko lame veina pa pezo, goto na tinoni vinaori za lagere vei pa noka.

⁴⁸ Ria tana na pezo za qari vei tugu aza za taroiti pana pezo, ria tana pana oka za qari vei tugu aza za lagere vei pa noka.

⁴⁹ Ko koviria za taqe pokopokoni na kirena na tinoni za taroiti pana kavuru pezo, ba pala tana vazaea na kirena na tinoni za lagere vei pa noka.

⁵⁰ Na gINUANA qa paranga vei ani, ka viza tavi-tiqu, za na masa na orungu marike teku izongia za na binangara tana Tamaza beto ko na tini mina boka uke za minake teku izongia aza zake boka uke.

⁵¹ Mu vainongoro lame ko! Ma pojadigamu za na zozoto za kole golomona ani: gita za tanake uke beto, goto tana tasoga beto,

⁵² pana leona iapeki peki totozo vei maka vakipu mata, tonai mina vaqoro za na kuvili betobetona. Ura tonai mina vaqoro za na kuvili betobetona, nari za mari tavaturu mule ria na tinoni ukedi ko marike boka uke ligu, beto za gita tana tasoga.

⁵³ Na tini za boka nyabo ani za mina tasoga lao tu pa tini minake boka nyabo, beto ko aza mina uke za mina tasoga lao tu pana tini minake boka uke.

⁵⁴ Ko totonai na tini za boka nyabo za mina soga lao pana tini zake boka nyabo, beto ko totonai aza mina uke za mina soga lao pana tini minake boka uke, nari za beto mina gore votu aza na paranga pa Kutikuti Tabuna, ari za gua vei,

<<Na uke za tavakilasa; na rajana aza za okoto koviria!

⁵⁵ Uke, eo moko za na mua boka qu varivarivakilasani ao?

Uke, eo moko za na mua neqi qu varivarigaratani ao?>> za gua.

⁵⁶ Na neqi varivarigaratana tana uke za na sela beto na neqi tana sela za na Vavanau.

⁵⁷ Ba gita ta paranga leana lao tana Tamaza aza za vadigita na bokaboka ko taqe vakilasia nada kana pana roiti za roitini na nada Bangara i Jisu Karisito.

⁵⁸ Ko zara za vei, ka viza tavitiqu vavaguana, mu turu vamauru beto muke tavarijo pana miu

rangerange. Mu tapatianani na roiti tana Bangara, ura gamu gilagilaimiu gamu za kepore za maka roiti gamu roiti vani na Bangara za na goborona.

16

Na Varivana Tokadi ria pa Ekelesia

¹ Ego na veveina na poata varivana tokadi ria na tinoni tana Tamaza pa Jiudia za mu roitini aza qa vavanau veidi ria na ekelesia pa Qelesia.

² Pana rane momoe pana vuiki za gamu mu okokoto vakolea za kaki poata na padana vei gamu bokai, ko mu kopuni. Ko na varikamudi na poata za muke adonia gu totonai mana lame kamu ara beto mi taroiti.

³ Totonai mana lame kamu ara za mana garunu laodi taviti leta vinakabere ria gamu tori vaegoria tu ko mari pogozoria za na miu varivana lao pa Jerusalema.

⁴ Bi vei mina pada ko ara ba mana lao tugu vei, nari za pala mari lao tavitziu ara ria.

Na Ngutina na Rererege

⁵ Ara pala mana lao ovikigamu pa liguna mana rerege jola vei pa Masidonia, ura ara pala mana jola vei tugu pa Masidonia.

⁶ Ko palu mana suvere tavitigamu babi palu mana suvere tugu ketakoi pana totozo lomozo, ko gamu ba muna boka tokaniziu ko mana jokaia na qua rererege pa liguna mana taloi ketakoi.

⁷ Ura ara qake nyoroguani ko ba dogoro aputaidigamu gu tonai ba rerege jola koviria, goto qa rovea za pa liguligu ba boka suvere tavitigamu

na totozo kakazana qa gua vei mina vamalumuziu na Bangara.

⁸ Ara pala mana suvere pa Episasi tinganai tu mina kamua na rane Penitikositi,*

⁹ ura maka atakamana leana za kole ko ara mana boka roiti valeanani za na vareregena na nongoro leana, ba qari zoku tugu ria na tinoni qari suqusuquzuui ara.

¹⁰ Vei mina lame tadigamu i Timote, za mu vakamu valeania pa varikorapaimiu, ura aza za roitini na roiti tana Bangara, za vei tugu qa vei ara.

¹¹ Ko kepore za maka gamu mi dogoro vagorea aza, goto muna tokani ko mina joka valeania za nana rererege, ko vei za mina boka mule lame taqu, ura ara qa korapa adonia ko mina mule lame tavitiria ria na tavitida pana tana Karisito aza.

¹² Goto na veveina na taida i Apolosi, za ara qa tepe vitivitigia aza ko bi lao ovikigamu za gamu tavitiria ria kaki tavitida pana tana Karisito qa gua, ba za dogoro vei nake nana nguti† ko mina lame za koviria. Ba pala mina lame aza totonai mina tekua na totozo leana.

Na Paranga Vinabetobetona

¹³ Mu suvere gelegele, mu turu vamauru pana miu rangerange, mu varene, mu aru vamauru.

¹⁴ Mu roitidi doruna na miu roiti pana variroqu.

¹⁵ Gamu gilagilaimiu za na tatamana ti Sitepanasi. Ria za na tinoni momoe qari gabala pa Akaia, beto ko qari vani na dia toa makadi pana

* **16:8** Na Penitikositi za na totozo qeraqera roquroquna na totozo lokelokete. † **16:12** Ria na paranga **nake nana nguti** za mina boka tapeluku vei tugu <<nake nana nguti na Tamaza>>.

roiti nabuludi ria na tinoni tana Tamaza. Ka viza tavitiqu, qa tepa vitivitigamu ara za gamu

¹⁶ ko mu vataberia ria na varitoka tadiria na tinoni vevei ari, beto ko ria qari makarai somanani beto qari pavu taleni na roiti.

¹⁷ Ara qa qerani za na lamedi ari Sitepanasi i Potunatasi beto i Akaikusi, ura qari tekua za na lolomo tadigamu ko qari tokaniziu.

¹⁸ Ko ria qari vamanotia za na onguqu beto vei tugu na ongongumi gamu. Mu nongororia ria na tinoni vevei ari.

¹⁹ Ria na okokoto puku ekelesia pa Esia qari garunu laoni na dia roquroqu. I Akuila beto i Pirisila beto na ekelesia za varikamu pa dia ruma za qari garunu laoni na dia roquroqu neqina za lame vei tana Bangara.

²⁰ Ria doru tavitida pana tana Karisito za qari garunu laoni na dia roquroqu. Mu variqeraqera lao lame pana zona varigozoro tana tinoni za tutia na Karisito.

²¹ Ara Paula qa kutia za na qua roquroqu ani pana limaqu makaqu.

²² Na tinoni za keporenana variroqu lao tana Bangara, za na leveleve mi opo taria aza! Ao mami Bangara, mu lame!

²³ Na variroqu varialona tana nada Bangara i Jisu mi somana tadigamu.

²⁴ Na qua roquroqu mi somana tadigamu doru pana nada kole maka ti Jisu Karisito. Agua.

**Kubokota Adapt New Testament
Ghanongga: Kubokota Adapt New Testament (Bible)**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Ghanongga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

b15930fb-006d-5d59-8c92-849586c93e2c